

Makalenin Türü / Article Type : Araştırma Makalesi / Research Article
Geliş Tarihi / Date Received : 13.12.2020
Kabul Tarihi / Date Accepted : 29.12.2020
Yayın Tarihi / Date Published : 15.03.2021

 <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2021.21.60703-839920>

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MESLEKİ KAYGI DÜZEYLERİNİN BİREYSEL ÇALGILARI VE SINIF DÜZEYLERİ BAKIMINDAN İNCELENMESİ*

Gökalp PARASIZ¹, Hasan Hakan OKAY², Barış KARDEŞ³

ÖZ

Eğitim ile ilgili birçok çalışmada duyuşsal niteliklerin belirlenmesi bir araştırma alanı olarak öne çıkmış ve eğitimcilerin olumlu veya olumsuz durumları, sorunları ya da fırsatları görmesine olanak sağlamıştır. Literatüre bakıldığında kaygı kavramının önemli bir bileşen olarak eğitime yönelik duyuşsal çalışmalarda ele alındığı görülebilir. Öğrenciler gibi meslek yaşantılarında öğretmenler ve öğretmen adayları da çeşitli kaygı kaynaklarından etkilenmektedir. Bu araştırma müzik öğretmenliği adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin çalgılarına ve sınıf düzeylerine göre incelenmesini amaçlamaktadır. Çalışma müzik öğretmeni adaylarının çalgıları ile mesleki kaygıları arasındaki ilişkiyi belirlemek için yapılan ilk araştırma olması açısından önem taşımaktadır. Araştırma ilişkisel tarama modeline dayanan betimsel bir çalışmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Saban vd. (2004) tarafından Türkçeye uyarlanan Öğretmen Adayı Kaygı Ölçeği kullanılmıştır. Veriler öğretmen adaylarından (n=499), bireysel çalgıları ve sınıf düzeylerinin sorulduğu bir çevrim içi form ile alınmıştır. Ölçeğin Cronbach alfa sayısı, 0,97 olarak belirlenmiştir. Yapılan analizlerde bireysel çalgılar ile mesleki kaygı düzeyleri arasında bir ilişkinin olmadığı belirlenmiştir, en önemli bulgu olarak öne çıkmıştır. Sınıf düzeyi değişkenine bakıldığında ise diğer araştırmalarda da görüldüğü gibi mesleki kaygının 1. sınıf ve 4. sınıf düzeyleri arasında mezuniyet yaklaştıkça arttığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki kaygı, müzik öğretmeni adayı, çalgı

ANALYSIS OF OCCUPATIONAL ANXIETY LEVELS OF MUSIC TEACHER CANDIDATES ACCORDING TO THEIR INDIVIDUAL INSTRUMENTS AND CLASS LEVELS

ABSTRACT

Determination of affective qualities has come to the fore as an area of research in many educational types of research and has enabled educators to see positive or negative situations, problems or opportunities. When the literature is reviewed, it can be seen that the concept of anxiety is discussed as an important component in affective studies on education. Teachers and teacher candidates are also affected by various sources of anxiety in their professional lives like students. This study aims to examine the professional anxiety levels of music teacher candidates according to their musical instruments and grade levels. The study is important in that it is the first study to determine the relationship between music teacher candidates' professional anxieties according to their musical instruments. The research is a descriptive study based on the relational survey model. As a data collection tool, the Pre-service Teacher Anxiety Scale, adapted into Turkish by Saban et al. (2004), was used in the study. The pre-service teachers' data (n = 499) were taken with an online form in which their individual instruments and grade levels were also asked. Cronbach's alpha number of the scale was determined as 0,97. The most important finding was that there was no relationship between the levels of professional anxiety according to the individual instruments in the analyzes. Considering the class level variable, it was determined that professional anxiety increased as graduation approached between the 1st and 4th grade levels, as seen in other studies.

Keywords: Occupational anxiety, music teacher candidates, musical instrument

* Bu çalışma, İzmir Demokrasi Üniversitesi, 2. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde (2020) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

¹ Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, gokalp.parasiz@balikesir.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-9349-0293>

² Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, okay@balikesir.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-3465-1325>

³ Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, bariskardes@balikesir.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-4802-5202>

1.GİRİŞ

İnsan, günlük yaşantısında çevresiyle kurduğu iletişim ve etkileşimde duyuşsal etkenlerle çevrilidir. Bu duyuşsal etkileşim ve iletişim alanı bağlamında eğitim yaşantısına bakıldığında, örneğin bilişsel öğrenmeye etki eden önemli bir bileşenin duyuşsal özellikler olduğu görülebilir (Duman & Yakar, 2017). Bundan dolayı davranışçı kuramların eğitim yaşantısına dönük bazı etkenleri açıklamakta yetersiz kalmasıyla bilim insanlarının duyuşsal özellikleri anlamaya yönelmesi (Gömleksiz & Kan, 2012) akla yatkındır.

Literatüre bakıldığında sosyal psikolojinin bir alanı olarak özellikle tutumların tutarlı kuramsal tartışmalarla ele alındığı görülebilir (Kağıtçıbaşı, 2010). Duyuşsal bir etken olarak eğitim yaşantısında tutumun ölçülmesi çok sayıda araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Öğretmenlik alanında (Üstüner, 2006), öğretmen yetiştirme alanında (Kılınç & Salman, 2007), ilköğretim (Nuhoğlu, 2008) ve ortaöğretim (Uzun & Sağlam, 2006) düzeyinde, lisans eğitimi (Yaşar, 2014) düzeyinde farklı gruplara yönelik çok çeşitli konulara ilişkin tutum ölçeklerine literatürde sıkça rastlanmaktadır. Çünkü tutum, bir uyarana dönük olarak kişinin hangi davranışları sergileyeceğinin kestirilebilmesi için katkı sağlar (Üstüner, 2006). Dolayısıyla tutumun belirlenmesi eğitimcilerle olumlu veya olumsuz konularda, sorunları ya da fırsatları görmeye olanak sağlayabilir.

Tutum konusu kadar kaygı da önemli bir bileşen olarak eğitime yönelik duyuşsal çalışmalarda ele alınmıştır. Öğrencilerin kaygısı kadar, eğitimcilerin de çeşitli kaygıları vardır. Öğretmenlerin meslek yaşantılarına yönelik kaygı durumları, birçok araştırmacının ilgisini çeken bir konudur. Çünkü tutumla benzer şekilde kaygının ölçülmesi de, öğretmenlerin meslek yaşantısındaki kaygı kaynaklarının bulunmasında ve sorunların çözümünde yeni olasılıklar doğurabilir. Ancak öğretmenlik meslek kaygısı çalışmalarına bakıldığında son derece sınırlı sayıda araştırmanın olması dikkat çekicidir. Buna karşılık öğretmen yetiştirme konusunda öğretmen adaylarının mesleki kaygılarının belirlenmesine yönelik daha geniş, çok sayıda çalışmayla, mesleki kaygının ilgi gören bir çalışma alanı olarak öne çıktığı söylenebilir.

Öğretmen adaylarının meslek yaşantısına yönelik kaygı çalışmalarına bakıldığında iki ölçme aracının yoğunlukla kullanıldığı görülmektedir. Saban vd.'nin (2004) Türkçeye çevirdikleri "Öğretmen Adayı Kaygı Ölçeği" ile Cabı ve Yalçınalp (2013) tarafından geliştirilen "Öğretmen Adaylarına Yönelik Mesleki Kaygı Ölçeği" iki önemli ölçme aracı olarak öne çıkmaktadır. Saban ve meslektaşlarının, Borich (1996) tarafından geliştirilen ölçeği uyarladıkları çalışmada kaygı ben merkezli, görev merkezli ve öğrenci merkezli olmak üzere üç faktörle ele alınmıştır. Cabı ve Yalçınalp (2013) ise sekiz faktörlü bir yapı ile kaygıyı ele alarak, görev merkezli, ekonomik/sosyal merkezli, öğrenci/iletişim merkezli, meslektaş ve veli merkezli, kişisel gelişim merkezli, atanma merkezli, uyum merkezli ve okul yönetimi merkezli kaygı olarak faktörleri adlandırmışlardır. Bu iki ölçeğin dışında adı "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Kaygı Ölçeği" olmasına karşın öğretmen adaylarını konu alan bir ölçeğin daha geliştirildiği, ancak diğer ölçekler kadar tercih edilmediği de görülmektedir (Köklükaya & Güven Yıldırım, 2016).

Öğretmen adaylarının mesleki kaygı durumlarına bakıldığında, farklı disiplinlerden gelen öğretmen adaylarının geleceğe yönelik atanma kaygısı (Karataş vd., 2017; Özseri, 2008) ve öğretmenlik görevlerine karşı başarı kaygısı (Atmaca, 2013; Taşgim, 2006) şeklinde belli kaygı kaynakları öne çıkmaktadır. Bir yandan öğretmen adaylarının kaygı kaynakları tanımlanmaya çalışılırken, diğer yandan çeşitli değişkenlerin mesleki kaygıyla ilişkilerine de bakılmıştır. Cinsiyetin mesleki kaygıya dönük etkilerinde çelişkili sonuçlar vardır. Atmaca (2013), cinsiyet değişkeninin bir etken olmadığını ortaya koymuşken, Taşgim (2006) ben merkezli ve görev merkezli kaygı türlerinde kadın öğretmen adaylarının, daha yüksek mesleki kaygı duyduklarını belirtmiş; Uygun vd. (2016) ise erkeklerin daha kaygılı olduğunu belirlemişlerdir. Ailenin ekonomik durumu ile mesleki kaygı düzeyi arasındaki ilişkide düşük ve orta düzeyde gelir durumu olan görsel sanatlar öğretmen adaylarının, daha yüksek mesleki kaygı sergiledikleri belirlenmiştir (Dılmaç, 2010). Cinsiyet değişkeninde olduğu gibi yaş değişkeni hakkında da çelişkili bulgular; yaşın farklılık taşıdığını bildiren (Bozdam & Taşgim, 2011) çalışmalara karşı, bir farklılık taşımadığını (Atmaca, 2013) raporlayan araştırmalar vardır.

Dile getirilen literatüre bakıldığında, mesleki kaygı çalışmalarının özellikle çelişkili bulgulardan dolayı, farklı öğretmenlik alanlarına yönelik devam etmesi gerektiği söylenebilir. Müzik öğretmenliği alanı, müziğin doğasından dolayı, kendine özgü özellikleriyle zengin duyuşsal unsurlar içermektedir. Örneğin müzikte performans kaygısı (Brugués, 2018) önemli bir çalışma alanıdır. Müzik öğretmenliği adayları diğer öğretmen adaylarıyla benzer şekilde geleceğe yönelik veya meslekte başarıya yönelik çeşitli kaygı kaynaklarından etkileniyor olabilir. Dolayısıyla müzik öğretmenliği adayları da mesleki kaygı çalışmalarının konusunu oluşturmaktadır. Mesleki kaygının müzik öğretmenliği alanında da diğer öğretmenlik alanlarıyla benzerliği beklendiği bir durumken, farklı değişkenler müzik öğretmenliği disiplinini özgün bir çalışma ortamına da dönüştürülebilir.

Müzik öğretmenliği alanına bakıldığında, çalgı çalmak ve şarkı söylemek gibi devinimsel ve bilişsel olarak karmaşık süreçlerle uğraşmak, müzik tarihi veya müzik kuramlarından kaynaklanan derin bilişsel yüklerden sorumlu olmak ve tüm bunların getirdiği duyuşsal konularla çarpışmak gibi çeşitli mücadele alanları görülebilir.

Müzik öğretmenliği adaylarının meslek kaygılarına bakıldığında, Saban vd.'nin (2004) uyarladığı ölçeği kullanan iki çalışma öne çıkmaktadır. Temiz (2011), yaptığı araştırmada güzel sanatlar eğitimi öğretmen adaylarının cinsiyet ve alana bağlı olarak mesleki kaygı düzeylerinde bir farklılık olmadığını belirlemiştir. Diğer bir çalışma ise Kurtuldu ve Ayaydın'ın (2010) müzik ve resim-iş öğretmenliği adaylarıyla yaptıkları araştırmadır. Araştırmacılar, mezuniyete daha yakın olan öğretmen adaylarının kaygı düzeyinde bir artış gözlemlemişlerdir. Ancak bu iki çalışma ile sınırlı kalan müzik öğretmenliği adaylarının mesleki kaygı kaynaklarının üzerinde düşünmeye devam etmek gerekmektedir.

Müzik eğitimine bakıldığında çalgı eğitiminin üzerine birçok araştırmanın yapıldığı görülebilir (Tebiş & Okay, 2013; Öztutgan, 2016). Çünkü müziğin en önemli etkinlik alanlarından birisi çalgı müziğidir. Binlerce yıldan bugüne, şarkı söyleyen ve çalgısıyla önce eşlik eden, sonrasında şarkıları çalan insanlar (Okay, 2012), müziğin duyuşsal etkilerini çalgı müziğine taşımışlardır. Bu da çalgıyı, müzik eğitiminin önemli bir bileşeni haline getirmiştir. Buna karşın müzik öğretmenlerinin derste yeterince çalgılarını kullanmadıkları (Lehimler, 2015) görülmüştür. Buna göre çalgının müzik eğitimindeki yeri akılda tutulduğunda, müzik öğretmenlerinin meslek yaşantılarında çalgı kullanımını konusunda bazı kaygıları olduğu düşünülebilir.

1.1. Araştırmanın amacı

Literatürde öğretmen çalgısı ve mesleki kaygı arasında bir çalışmaya rastlanmamıştır. Böyle bir çalışmanın, okullarda yapılan müzik eğitimi için yeni fikirler üreteceği varsayılmaktadır. Ayrıca, öğretmen çalgılarının seçimi, müzik öğretmeni adaylarının çalgıyla ilintili öğretmen ve sanatçı kimliği, okul ortamlarında çalgı gibi konularda özgün araştırma konuları da doğabilir. Bu araştırma dile getirilen bağlamda, müzik öğretmeni adaylarının sınıf düzeyleri ve çalgıları ile mesleki kaygı düzeyleri arasındaki ilişkileri belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç bağlamında şu üç soruya cevap aranmıştır:

- 1- Müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygı düzeyleri nedir?
- 2- Müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygı düzeyleri sınıflarına göre farklılaşmakta mıdır?
- 3- Müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygı düzeyleri çalgılarına göre farklılaşmakta mıdır?

1.2. Araştırmanın önemi

Müzik öğretmenliği mesleği, diğer öğretmenlik alanlarına benzer olduğu kadar, sanat eğitimi özelinde kendine özgü farklı boyutlar da barındıran bir meslek alanıdır. Müziğin dans, şarkı ve çalgı gibi günlük hayata da dokunan performans dayalı görüntüleri ve bu unsurların eğitimi, müzik öğretmenliği mesleğinin özgün boyutlarını oluşturmaktadır. Bu çalışma, müzik öğretmenlerinin mesleki kaygı ve bireysel çalgılarına ilişkin ilk araştırma olması nedeniyle önem taşımaktadır.

Araştırmanın diğer bir önemi, çeşitli öğretmen yetiştirme programlarında ele alınan mesleki kaygı çalışmalarına yeni bir boyut eklemesidir. Müzik öğretmeni yetiştirme özelinde mesleki kaygı çalışmaları ilgili literatür vurgulanırken ele alınmış ve bunların sınırlı sayıda olduğu görülmüştür. Dolayısıyla bu araştırma özellikle çalgı değişkenine ilişkin yeni bulgunun başka araştırmalarla incelenecek bir araştırma alanı yaratması açısından önem taşımaktadır. Çalgı eğitiminin müzik eğitimi yaşantısındaki ağırlığı akılda tutulduğunda, araştırmanın dikkat çekici bir önem düzeyi taşıdığı söylenebilir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın modeli

İlişkisel tarama yönteminin kullanıldığı araştırma, müzik öğretmenlerinin çalgı ve sınıf düzeyi değişkenleri ile mesleki kaygıları arasındaki ilişkilerin durumunu ortaya koyma amacından dolayı betimsel bir çalışmadır.

2.2. Araştırmanın çalışma grubu

Tablo 1.
Katılımcılara ait Demografik Özellikler

	n	%	
Sınıf	1. Sınıf	141	28,3
	2. Sınıf	144	28,9
	3. Sınıf	96	19,2
	4. Sınıf	118	23,6

Tablo 1. (devamı)*Katılımcılara ait Demografik Özellikler*

	n	%	
Üniversite	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	19	3,8
	Atatürk Üniversitesi	26	5,2
	Balıkesir Üniversitesi	42	8,4
	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	33	6,6
	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	19	3,8
	Bursa Uludağ Üniversitesi	2	0,4
	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2	0,4
	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	19	3,8
	Gazi Üniversitesi	28	5,6
	Harran Üniversitesi	8	1,6
	İnönü Üniversitesi	73	14,6
	Marmara Üniversitesi	45	9
	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	25	5
	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	20	4
	Pamukkale Üniversitesi	13	2,6
	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	67	13,4
	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	22	4,4
	Trabzon Üniversitesi	34	6,8
	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	2	0,4
	Çalgı	Bağlama	63
Flüt		66	13,2
Gitar		52	10,4
Keman		144	28,9
Piyano		65	13
Şan		33	6,6
Viyola		28	5,6
Viyolonsel		48	9,6
TOPLAM	499	100	

Katılımcıların demografik durumlarının görüldüğü Tablo 1’de, farklı katılım oranlarıyla çok sayıda müzik öğretmenliği anabilim dalından (n=19) öğretmen adayının veri toplama sürecine katıldığı görülebilir. Her sınıf düzeyinin temsil edildiği çalışma grubunda, çalgılara bakıldığında müzik öğretmenliği programlarındaki bazı çalgıların temsil edilmediği, kemanda önemli düzeyde bir katılım olduğu (n=144), kontrbas, klarinet gibi bazı çalgıların ise temsil edilmediği görülebilir. Ancak Tablo 1’de görülen çalgı çeşitliliğinin (n=8) ve ölçek madde sayısının (n=45) on katından yüksek bir katılım oranıyla temsil edilen veri setinin (n=499), istatistiksel olarak güvenilir bir analiz ortamı sağlayacağı varsayılmıştır. Başka bir ifadeyle tüm çalgılar temsil edilmese de, anlamlılık ölçümü için bu çeşitliliğin yeterli olduğu düşünülmektedir.

2.3. Veri toplama araçları ve süreci

Araştırmanın verileri, akıllı telefonlar ve bilgisayar ortamında kolaylıkla ulaşılabilir özellikte olan bir çevrim içi form aracılığıyla toplanmıştır. Üniversite, çalgı ve sınıf düzeyi tanımlayıcı özellikler olarak formda yer almıştır. Müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygı düzeylerine ilişkin veriler, Saban vd. (2004) tarafından geçerlik ve güvenilirliği ölçülerek uyarlanan Öğretmen Adayı Kaygı Ölçeği ile toplanmıştır. Ölçek kullanımı için araştırmacıların izni alınmıştır.

Türkçeye uyarlanan ölçek üç faktörden oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutları “ben merkezli kaygılar, görev merkezli kaygılar ve öğrenci merkezli kaygılar” olarak adlandırılmıştır. Bu sıra izlenerek Cronbach’ın alfa güvenilirlik katsayısına bakıldığında ise faktörlerin, 0,76, 0,73 ve 0,76 değerleriyle iyi bir güvenilirlik sergiledikleri araştırmacılarca raporlanmıştır.

Bu araştırmada yapılan analizlere göre tüm maddelere Cronbach’ın alfa güvenilirlik katsayısı ile bakıldığında 0,97; faktörlere bakıldığında ise “ben merkezli kaygılar” alt boyutunun 0,92, “görev merkezli kaygılar” alt boyutunun 0,95, “öğrenci merkezli kaygılar” alt boyutunun 0,95 değerleri belirlenmiştir. Bu değerlerle ölçeğin müzik öğretmeni adaylarında mükemmel düzeyde iç tutarlılık katsayıları sergilediği görülmüştür.

2.4. Verilerin analizi

Faktörler incelendiğinde her birinin 15 sorudan oluştuğu, dolayısıyla toplamda 45 sorudan oluşan bir ölçek yapısı görülebilir. Kaygının yüksekliği temel parametre olarak ele alındığı için 5’li Likert tipi değerlendirmeye dayalı ölçekte 1 en düşük, 5 puan ise en yüksek kaygı düzeyini temsil etmektedir. Dolayısıyla alınabilecek en yüksek toplam puan, başka bir ifadeyle öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik kaygılarının en yüksek düzeyi, 225 puanla temsil edilmektedir. Ölçeğe verilen cevaplar her bir öğretmen adayı için bu yaklaşımla puana çevrilmiştir.

Analize başlamadan önce hangi analiz yönteminin uygulanacağını belirlemek için verilerin dağılım durumuna bakılarak verilerin normal dağılımdan gelip gelmediği Shapiro-Wilk testiyle belirlenmeye çalışılmıştır.

Tablo 2.

Sınıf Düzeyine Göre Shapiro-Wilk Normallik Testi

		Shapiro-Wilk	
		İstatistik	sd
Sınıf	1. Sınıf	,952	141
	2. Sınıf	,904	144
	3. Sınıf	,950	96
	4. Sınıf	,959	118
			p
			,000
			,000
			,001
			,001

Tablo 2 incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygılarının sınıf değişkenine göre dağılımlarının 4 sınıf düzeyi için de $p < ,050$ düzeyinde normal dağılıma uymadığı görülmektedir.

Tablo 3.

Çalgı Değişkenine Göre Shapiro-Wilk Normallik Testi

		Shapiro-Wilk	
		İstatistik	sd
Çalgılar	Keman	,957	144
	Viyola	,879	28
	Viyolonsel	,881	48
	Flüt	,909	66
	Gitar	,920	52
	Şan	,872	33
	Piyano	,944	65
	Bağlama	,951	63
			p
			,000
			,004
			,000
			,000
			,002
			,001
			,005
			,013

Tablo 3 incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının, sınıf düzeyi değişkeninde olduğu gibi, mesleki kaygı puanına göre de $p < ,050$ düzeyinde normal dağılımdan gelmediği görülmektedir. Tablolarda da görüldüğü gibi sınıf düzeyi ve çalgı değişkenlerine göre veriler normal dağılım göstermedikleri için varyans analizlerinde parametrik olmayan Kruskal-Wallis H testi uygulanmıştır.

Yapılan analizler sonrasında sınıf düzeyi değişkenine göre müzik öğretmenlerinin mesleki kaygı düzeylerinde anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Farklılığın kaynağını belirlemek için “post hoc” testine geçilmiştir. Normallik testi sonrasında sınıf düzeylerini temsil eden varyansın homojen dağılmasından dolayı da Tamhane testi uygulanmıştır.

2.5. Araştırmanın etik izni

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması gerektiği belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Balıkesir Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Komisyonu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 12.11.2020

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 19928322-302.08.01

3. BULGULAR

Araştırmanın “müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygı düzeyleri nedir?” sorusuna cevap aramak için elde edilen bulgular Tablo 4’te verilmektedir. Daha sonra verilen Tablo 5, Tablo 6, Tablo 7 ve Tablo 8 araştırmanın

diğer bir sorusu olan “müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygı düzeyleri sınıflarına göre farklılaşmakta mıdır?” sorusunu cevaplamaktadır. Üçüncü olarak cevaplanmaya çalışılan “müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygı düzeyleri çalgılarına göre farklılaşmakta mıdır?” sorusu ise Tablo 9 ve Tablo 10’da verilen bulgularla cevaplanmıştır. Bulgular kısmında nicel bulgular, yoruma yer verilmeden, diğer araştırmacıların da görüşüne açıkça sunulacak şekilde tablolarda verilmiştir.

Tablo 4.*Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeyleri*

	n	min	max	m	ss
Kaygı Puanları	499	45,00	201,00	93,00	33,36

Müzik öğretmeni adaylarının mesleklerine yönelik kaygı düzeylerinin görüldüğü Tablo 4’te ölçekte ortaya konan maksimum puan 201 ve minimum puan ise 45 olarak belirlenmiştir. Ortalama puana bakıldığında ise 93,20 değeri ile, ölçeğin orta puan değerinin 112,5 olduğu göz önünde bulundurulduğunda, müzik öğretmeni adaylarının mesleklerine yönelik kaygı düzeylerinin görece düşük olduğu görülebilir. Bu düşüklük düzeyinin orta puan değerine olan yakınlığından dolayı temkinli bir yorumla ele alınması akılda tutulabilir.

Tablo 5.*Müzik Öğretmeni Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Mesleki Kaygılarına İlişkin Tanımlayıcı Değerleri*

	n	\bar{X}	ss
Sınıf	1. Sınıf	141	85,03
	2. Sınıf	144	94,84
	3. Sınıf	96	93,48
	4. Sınıf	118	100,75
Toplam	499		

Tablo 5’te görüldüğü gibi kaygı düzeylerinde en yüksek puan 4. sınıf düzeyine aitken, en düşük puan 1. sınıfa aittir. 1. sınıf dışındaki sınıf düzeylerinin puanlarının birbirine yakın bir dağılım gösterdiği söylenebilir. Bu ifadenin istatistiki olarak sınanmasına yönelik parametrik olmayan varyans analizi için Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır.

Tablo 6.*Müzik Öğretmeni Adaylarının Sınıf Düzeyine Göre Mesleki Kaygı Puanlarının Kruskal-Wallis-H Testine Göre Farklılaşma Durumu*

	n	Ortalama Sıralaması	Ki-Kare	Serbestlik Derecesi	p
Mesleki Kaygı	1. Sınıf	141	219,71	12,762	3
	2. Sınıf	144	247,84		
	3. Sınıf	96	256,82		
	4. Sınıf	118	283,29		

Tablo 6’da görüldüğü gibi sınıf düzeylerinde müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygısının değiştiği belirlenmiştir ($X^2=,762$; $sd=3$; $p=,005$). Hangi sınıflar arasında bu farklılığın olduğunu belirlemek üzere, varyansların homojen dağılım durumu da “post hoc” öncesi ele alınarak aşağıda sunulmuştur.

Tablo 7.*Sınıf Düzeyi Değişkenine İlişkin Varyansların Homojenliği Testi*

	sd1	sd2	p
Levene İstatistiği	3	495	,000

Bu analize göre, Levene testi, $F(3, 495) = 6,220$, $p = ,000$ olarak alfa düzeyinde anlamlıdır. Bu da varyansın homojen olmadığını göstermektedir (Kayri, 2009). “Post hoc” uygulamasında bu bulguya göre Tamhane testi ile farklılıkların kaynakları ele alınacaktır.

Tablo 8.*Sınıf Düzeylerindeki Mesleki Kaygı Puanlarındaki Farklılığın Karşılaştırılması*

Sınıf Düzeyleri	Ortalamalar Farkı	Std. Hata	p
1. Sınıf	2. Sınıf	-9,812	3,937
	3. Sınıf	-8,450	3,789
	4. Sınıf	-15,726*	3,873
2. Sınıf	1. Sınıf	9,812	3,937
	3. Sınıf	1,361	4,450
	4. Sınıf	-5,914	4,521

Tablo 8. (devamı)*Sınıf Düzeylerindeki Mesleki Kaygı Puanlarındaki Farklılığın Karşılaştırılması*

Sınıf Düzeyleri		Ortalamalar Farkı	Std. Hata	p
3. Sınıf	1. Sınıf	8,450	3,789	,151
	2. Sınıf	-1,361	4,450	1,000
	4. Sınıf	-7,275	4,394	,466
4. Sınıf	1. Sınıf	15,726*	3,873	,000
	2. Sınıf	5,914	4,521	,722
	3. Sınıf	7,275	4,394	,466

* Ortalamalar farkı ,05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 8 incelendiğinde, 1. sınıftaki müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygılarının, 4. sınıftaki adaylarla farklılık gösterdiği görülebilir. Bu bulguyla birlikte Tablo 2'ye bakıldığında 1. sınıfların düşük mesleki kaygı düzeyi ile her iki sınıftan farklılaştığı görülebilir. Özellikle en büyük farklılığın 1. sınıf ($\bar{X}= 85,03$) ve 4. sınıf arasında olması ise ($\bar{X}= 100,75$) eğitim sürecinin sonuna doğru müzik öğretmenliği adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin arttığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 9.*Müzik Öğretmeni Adaylarının Çalgılarına Göre Mesleki Kaygılarının Tanımlayıcı Değerleri*

	n	\bar{X}	ss
Çalgılar	Keman	144	93,85
	Viyola	28	88,29
	Viyolonsel	48	88,79
	Flüt	66	97,08
	Gitar	52	93,56
	Şan	33	87,70
	Piyano	65	97,38
	Bağlama	63	91,51

Tablo 9'da görülen çalgılara göre kaygı düzeylerinde en yüksek ortalama ($\bar{X}=97,38$) piyano çalan müzik öğretmeni adaylarına aitken, en düşük ortalama ($\bar{X}= 87,70$) bireysel çalgı eğitimi kapsamında şan eğitimi alan müzik öğretmenliği adaylarına aittir. Tablo 9 incelendiğinde, ortalama puanların arasında bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığın anlamlılık durumunun istatistiki olarak sınanmasına yönelik parametrik olmayan varyans analizi için Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır.

Tablo 10.*Müzik Öğretmeni Adaylarının Çalgılarına Göre Mesleki Kaygı Puanlarının Kruskal-Wallis-H Testine Göre Farklılaşma Durumu*

Puan	Çalgı	n	Ortalama Sıralaması	Ki-Kare	Sd	p
Mesleki Kaygı	Keman	144	256,06	2,980	7	,887
	Viyola	28	231,61			
	Viyolonsel	48	227,86			
	Flüt	66	256,83			
	Gitar	52	251,17			
	Şan	33	234,95			
	Piyano	65	263,79			
	Bağlama	63	246,71			

Tablo 10'da görüldüğü gibi $p < ,050$ düzeyinde yapılan Kruskal-Wallis H testi sonucunda, farklı çalgıları çalan müzik öğretmenlerinin mesleki kaygılarının sıralama ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur. Dolayısıyla çalgıların müzik öğretmenliği adaylarının mesleki kaygıları ile bir ilişkisi olmadığı belirlenmiştir.

4.TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırmada üç önemli bulgu ortaya çıkmıştır. Öncelikle müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygı düzeyleri görece düşüktür. İkinci olarak birinci ve dördüncü sınıflar arasında anlamlı bir farklılık bulunmakta, mezuniyete doğru kaygı düzeyi yükselmektedir. Üçüncü önemli bulgu ise mesleki kaygı ile bireysel çalgı arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığıdır.

Müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin görece düşük olması, alanda yapılan diğer araştırma bulgularıyla örtüşmektedir (Köse, 2006; Özen vd., 2013). Bu bulgu, müzik öğretmenliği mesleği açısından

olumlu bir durum olarak görünmektedir. Denebilir ki, müzik öğretmenliği mesleğine yönelik adaylar, kendilerinden emin, meslekte yapacakları görevlerin bilincinde oldukları duyuşsal bir hazır bulunuşluk düzeyine sahiptir. Literatürde farklı alanlardan gelen öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin ele alındığı çalışmalara bakıldığında, mesleki kaygı düzeylerinin farklılıklar taşıdığı görülmüştür (Bozdam, 2008). Bu araştırmada müzik öğretmeni adayları görece düşük bir kaygı düzeyi sergilemelerine karşın Deniz ve Tican'ın (2017) çalışmalarında, müzik öğretmenliği ve resim öğretmenlerinin, ekonomik ve sosyal merkezli kaygılarının diğer öğretmenlik adaylarına göre daha yoğun olduğu; müzik öğretmenliği adaylarının, öğrenci/iletişim merkezli ve meslektaş ve veli merkezli kaygıyı diğer öğretmen adaylarına kıyasla daha çok yaşadıkları ortaya konmuştur. Müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygıları bu araştırmada görece düşük görünse de, diğer araştırmalarda bazı boyutlarıyla farklı öğretmenlik adaylıklarına göre belli özelliklerle kaygı düzeylerinin yüksek kalması olabileceği akılda tutulmalıdır.

İkinci önemli bulgu, 1. ve 4. sınıflar arasında ortaya çıkan, mesleki kaygı düzeyindeki farklılıktır. Bu bulgu müzik öğretmenliği özelinde Kurtuldu ve Ayaydın'ın (2010) araştırma sonuçlarıyla örtüşmektedir. Aynı zamanda benzer bir bulgu farklı alanlardan öğretmenlik adaylarını ele alan başka araştırma raporlarında da yer almıştır (Taşkın, 2008). 1. sınıfların mezuniyet aşamasındaki öğretmen adaylarına kıyasla daha düşük mesleki kaygı düzeyi sergilemeleri, henüz mesleki görevlerinin tam olarak farkında olmadıkları veya müzik öğretmenliği mesleki kimliğinin gerektirdiği sorumluluk alanlarını, henüz tam olarak tanımadıkları şeklinde yorumlanabilir. Ancak mezuniyet aşamasında olan adaylar ise, meslek yaşantılarının başlamak üzere olduğu düşüncesiyle, karşılaştıkları mesleki görevlere ilişkin daha dikkatli ve bilinçli bir öz değerlendirme süreci yaşıyor olabilirler. Dolayısıyla mezuniyet aşamasındaki müzik öğretmeni adaylarının daha yüksek mesleki kaygı düzeyi, mesleki görevlerine daha gerçekçi bir şekilde baktıklarını göstermektedir. Öte yandan örneğin Donmuş vd. (2017) mezuniyet aşamasında olan öğretmen adaylarının KPSS korkusunu ve atamaların az sayıda yapıyor olmasına yönelik kaygılarını, mezuniyete doğru olan bu mesleki kaygı artışının bir nedeni olarak sunmaktadırlar. Dolayısıyla mezuniyete doğru olan bu kaygı düzeyi artışı araştırmalarla belirlenmiş olmakla birlikte, bu artışın sebeplerinin keşfedici çalışmalarla ortaya konması gerektiği düşünülmektedir.

Araştırmada ortaya konan, üçüncü önemli bulgu ise, farklı çalgılarla bireysel çalgı eğitimlerini yürüten müzik öğretmenliği adaylarının mesleki kaygı düzeylerinde çalgılarına göre bir farklılığın olmadığı belirlenmesidir. Kaygı kavramı müzik eğitimi bağlamında ele alındığında çeşitli görünüşleriyle, farklı niteliklerle ele alınmış bir olgudur. Örneğin müzikal performans kaygısı, önemli bir duyuşsal etken olarak ölçülebilen (Kenny vd., 2004) ve kendine özgü geniş sayılabilecek bir literatürle de özellikle çalgı performansı konusunda çalışılmış bir olgudur (Brugués, 2018). Özellikle çalgı sınavlarına yönelik kaygı (Küçük, 2010; Nacakçı & Dalkıran, 2011) çalgı eğitiminde öne çıkan kaygı olgusuna dönük çalışma alanlarından biri olmuştur. Bu araştırma müzik eğitiminde kaygı araştırmaları arasında, mesleki kaygı düzeyinin çalgılarla ilişkisinin ele alındığı ilk araştırma olması bakımından önemlidir. Müzik öğretmenliği adaylarının meslek kaygılarının çalgılarına göre bir farklılık göstermemesi, sınıf ortamlarında çalgı kullanımı ile ilgili deneyimlerin, mesleki kaygılardan bağımsız olabileceğini düşündürmektedir. Bunun yanında müzik öğretmenlerinin eğitimini aldıkları çalgıları sınıf ortamlarında yeterince kullanmadıkları; bu durumun gerekçesi olarak da yeterli fiziksel ve teknik koşulların olmaması, ders saatlerinin yetersizliği, çalgılarını taşıma, satın alma ve koruma gibi sorunları sundukları bilinmektedir (Lehimler, 2015). Dolayısıyla müzik öğretmeni adaylarının benzer gerekçeler hakkında fikir sahibi olmaları, çalgılarını okul ortamlarında kullanamayacaklarına yönelik bir örtük inanç taşıdıkları varsayılabilir. Eğer böyle bir olgu oluşmuşsa, çalgı ve mesleki kaygı arasındaki bulgu açıklanabilir. Bu bilgiler ışığında, aynı sınıf değişkenine ilişkin sonuçlarda vurgulandığı gibi, müzik öğretmeni adaylarının çalgılarını meslek yaşantılarında kullanma eğilimlerinin ve bu eğilimlerin mesleki kaygıyla ilişkisinin yeni araştırmalarla keşfedilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Tüm bu tartışmalar, özellikle müzik öğretmenlerinin mesleki kaygılarının çalgılarına göre farklılaşmadığının ortaya konması, yeni araştırma konularına gereksinimi vurgulamaktadır. Bu bulgu ile öneri niteliğinde yeni araştırma konuları tartışılabilir. Öncelikle müzik öğretmenlerinin meslek yaşantılarında kullandıkları çalgılara ilişkin kullanım gerekçeleri, bunları kullanma eğilimleri ve kullanmaya dönük istekleri gibi konularda keşfedici çalışmaların yapılması önerilebilir. Çünkü müzik öğretmenlerinin mesleki kaygıları ile kullandıkları çalgılar arasında bir ilişkinin belirlenememesi, meslek yaşantılarında çalgının yerinin farklı boyutlarıyla keşfedilmesini gerektirmektedir. Dolayısıyla fenomenolojik araştırmalarla derinlemesine keşfedici araştırmalar yapılmalıdır.

Ayrıca mesleki bir farkındalığa işaret eden mezuniyet aşamasına doğru mesleki kaygının artma durumu, öğretmen eğitimine yönelik mesleki farkındalığın 1. sınıfta oluşabilmesi için müzik öğretmeni adaylarını gerçek meslek koşullarıyla daha önceden tanıştırma gibi önerileri de taşımaktadır. Başka bir ifadeyle mesleki kaygının mesleğe başlamaya yakınsa artışı, meslek hakkında düşünmek anlamına geliyorsa, 1. sınıfların öğretmen kimliğine ilişkin daha önceden düşünmeye itilmeleri önerilmektedir. Böylelikle meslek sorunlarını daha erken farkederek, kendi öğretmen kimliğini tanımaya başlayan, mesleğini uygulamaya yönelik güçlü ve zayıf yanlarını keşfeden müzik öğretmeni adaylarının yetiştirilmesi mümkün olacaktır. Hatırlanacağı gibi 1998 öğretmen

yetiştirme programıyla gelen, ilk yarıyılıda Okul Deneyimi dersinin uygulanması daha sonradan kaldırılmıştır. Ancak bu tür bir uygulama ile müzik öğretmeni adaylarının mesleklerini daha erkenden tanımalarına olanak sağlanabilir. Mesleki kaygının olumlu bir mesleki farkındalık göstergesi olarak ele alındığı bu yaklaşımın, başka araştırmalarla sınanması da ayrı bir gereklilik ve yeni bir çalışma alanıdır.

KAYNAKÇA

- Bozdam, A. (2008). *Öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Selçuk Üniversitesi.
- Bozdam, A. & Taşgın, Ö. (2011). Öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 13(1), 44-53.
- Brugués, A. O. (2018). *Music performance anxiety: A comprehensive update of the literature*. Cambridge Scholars Publishing.
- Cabı, E. & Yalçınalp, S. (2013). Öğretmen adaylarına yönelik mesleki kaygı ölçeği (MKÖ): Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44(44), 85-96.
- Deniz, S. & Tican, C. (2017). Öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik inançları ile mesleki kaygılarına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(4), 1838-1859.
- Dilmaç, O. (2010). Görsel sanatlar öğretmeni adaylarının kaygı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 24, 49-65.
- Donmuş, V., Akpınar, B. & Eroğlu, M. (2017). Öğretmen adaylarının akademik özyeterlikleri ve mesleki kaygıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(37), 1-13.
- Duman, B. & Yakar, A. (2017). Öğretime yönelik duyuşsal farkındalık ölçeği. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 6(1), 200-229.
- Gömleksiz, M. N. & Kan, A. Ü. (2012). Eğitimde duyuşsal boyut ve duyuşsal öğrenme. *Electronic Turkish Studies*, 7(1), 1159-1177.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2010). *Günümüzde insan ve insanlar-sosyal psikolojiye giriş*. Evrim Yayınevi.
- Karataş, K., Ardiç, T. & Oral, B. (2017). Öğretmenlik mesleğinin yeterlikleri ve geleceği: Metaforik bir analiz. *Electronic Turkish Studies*, 12(33), 291-312. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12665>
- Kenny, D. T., Davis, P., & Oates, J. (2004). Music performance anxiety and occupational stress amongst opera chorus artists and their relationship with state and trait anxiety and perfectionism. *Journal of Anxiety Disorders*, 18(6), 757-777. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2003.09.004>
- Kılınç, A. & Salman, S. (2007). Okul deneyimi derslerine yönelik tutum ölçeği geliştirilmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(1), 23-35.
- Köklükaya, A. N. & Yıldırım, E. G. (2016). Öğretmenlik mesleğine yönelik kaygı ölçeğinin geliştirilmesi ve fen bilgisi öğretmen adaylarının kaygı düzeylerinin belirlenmesi. *Journal of International Social Research*, 9(43), 1454-1462.
- Köse, H. S. (2006). Müzik öğretmeni adaylarının mesleki kaygıları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 80-89.
- Kurtuldu, M. K. & Ayaydın, A. (2010). Güzel sanatlar bölümü öğrencilerinin mesleki kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 28, 111-118.
- Küçük, D. P. (2010). Müzik öğretmeni adaylarının sınav kaygısı, benlik saygısı ve çalgı başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 37-50.
- Lehimler, E. (2015). Müzik öğretmenlerinin derslerinde ana çalgılarını kullanma durumlarının incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(4), 257-267.
- Nacakçı, Z. & Dalkıran, E. (2011). Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bireysel çalgı sınavına yönelik kaygıları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(5), 46-56.
- Nuhoğlu, H. (2008). İlköğretim fen ve teknoloji dersine yönelik bir tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *İlköğretim Online*, 7(3), 627-639.
- Okay, H. H. (2012). Müzikal ifade eğitimine bir pencere: Çalgı müziğinde vokal izler. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(3), 1051-1072.
- Özen, R., Yıldız, S. & Yıldız, K. (2013). Teaching profession anxiety levels of preservice teachers. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 3(6), 21-30.
- Özsarı, İ. (2008). *Eğitim fakültesi son sınıf öğrencilerinin KPSS merkezi sınavı odaklı gelecek kaygıları ve mesleki beklentileri* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Öztutgan, Z. (2016). Türkiye'de gitar alanında yapılan lisansüstü tezlerin analizi ve değerlendirilmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 684-708.
- Saban, A., Korkmaz, İ. & Akbaşlı, S. (2004). Öğretmen adaylarının mesleki kaygıları. *Eğitim Araştırmaları*, 5(17), 198-209.
- Taşgın, Ö. (2006). Beden eğitimi ve spor yüksek okulunda okuyan öğretmen adaylarının meslekî kaygı düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(2), 679-686.
- Tebiş, C. & Okay, H. H. (2013). Türkiye'de müzik sanatı ve eğitiminde keman ve viyola konulu lisansüstü tezlerin konu ve yöntem olarak incelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)*, 2(2), 11-20.

- Temiz, E. (2011). Güzel sanatlar eğitimi bölümü öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin cinsiyet ve alan değişkenleri açısından incelenmesi. *e-Journal of New World Sciences Academy Fine Arts*, 6(2), 303-310.
- Uygun, K., Avaroğulları, M. & Oran, M. (2016). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 11(21), 417-436.
- Uzun, N. & Sağlam, N. (2006). Orta öğretim öğrencileri için çevresel tutum ölçeği geliştirme ve geçerliliği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(30), 240-250.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 12(1), 109-127.
- Yaşar, M. (2014). İstatistiğe yönelik tutum ölçeği: Geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36(36), 59-75.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

Determination of affective qualities has come to the fore as an area of research in many educational researches and has enabled educators to see positive or negative situations, problems, or opportunities. When the literature is examined, it can be seen that the concept of anxiety is discussed as an important component in affective studies on education. Like students, teachers, and prospective teachers are also affected by various sources of anxiety in their occupational lives. However, considering the teaching profession anxiety studies, it is striking that there are very limited studies. On the other hand, it can be said that occupational anxiety has come to the fore as an interesting field of study with a large number of studies aimed at determining the occupational concerns of teacher candidates in training teachers.

Considering the occupational anxiety of teacher candidates from different disciplines, appointing anxiety for the uncertainty of future and anxiety towards success in teaching duties stand out as certain sources of anxiety. On the one hand it was attempted to define the sources of anxiety of prospective teachers, on the other hand, the relationships of various variables with occupational anxiety were examined. There are also contradictory results in the effects of gender on occupational anxiety. While Atmaca (2013) revealed that gender variable is not a factor, Taşgın (2006) stated that female teacher candidates have higher occupational anxiety in self-centered and task-centered anxiety types; Uygun et al. (2016) found that men were more anxious. The relationship between the economic status of the family and the level of occupational anxiety was also determined to be higher in visual arts teacher candidates with low-medium income (Dilmaç, 2010). There are studies reporting contradictory findings such as no difference (Atmaca, 2013), as opposed to studies reporting that age differs about the age variable as in the gender variable (Bozdam & Taşgın, 2011).

Considering the mentioned literature, it can be said that occupational anxiety studies should continue towards different teaching fields, especially due to conflicting findings. The field of music teaching includes rich affective elements with its unique features due to the nature of music. For example, performance anxiety in music (Brugués, 2018) is an important field of study. Similar to other prospective teachers, music teacher candidates may be affected by various sources of anxiety about the future or success in the profession. Therefore, music teacher candidates are the subject of occupational anxiety studies. While occupational anxiety is expected to be similar to other teaching fields in the field of music teaching, different variables can also transform the discipline of music teaching into an original working environment.

When we look at the field of music teaching, various areas of struggle can be seen, such as dealing with dynamic and cognitive complex processes such as playing an instrument and singing, being responsible for deep cognitive loads arising from music history or music theories, and colliding with affective issues brought about by all of these. Considering the occupational concerns of music teacher candidates two studies using the scale adapted by Saban et al. (2004) stand out. Temiz (2011) found in his study that there was no difference in the occupational anxiety levels of the fine arts education teacher candidates in terms of gender and field. Another study is the study of Kurtulmuş and Ayaydın (2010) conducted with the music and art teacher candidates. The researchers observed an increase in the anxiety level of prospective teachers who were closer to graduation. However, it is still necessary to continue to consider the sources of occupational anxiety of music teacher candidates who are limited to these two studies.

Looking at music education, it can be seen that many studies have been conducted on instrument education (Öztutgan, 2016; Tebiş & Okay, 2013); because one of the most important activity areas of music is instrument music. From thousands of years to this day, people who sing and accompany with their instrument first and then play the songs (Okay, 2012) have carried the affective effects of music to instrument music, which has made the instrument an important component of musical education. On the other hand, it was observed that the music teachers did not use their instruments adequately in the lessons (Lehimler, 2015). Accordingly, keeping in mind the place of the instrument in music education, it can be thought that music teachers have some concerns about the use of instruments in their professional lives.

In the literature, there is no study between the teacher instrument and occupational anxiety. It is assumed that such a study will generate new ideas for music education in schools. In addition, original research topics may arise in subjects such as the selection of teacher instruments, the identity of the music teacher candidates for the instrument, and the instrument in school settings. This study aims to determine the relationships between the occupational anxiety levels of music teacher candidates according to their grade levels and instruments. In the context of this purpose, answers were sought to the following three questions:

- 1- What are the occupational anxiety levels of the music teacher candidates?
- 2- Do the occupational anxiety levels of the music teacher candidates differ according to their classes?

3- Do the occupational anxiety levels of music teacher candidates differ according to their instruments?

2. Method

The study, in which the relational scanning method was used, is a descriptive study due to the purpose of revealing the relationship between music teachers' instrument and grade level variables and occupational anxieties. The research data were collected via an online form that is easily accessible on smartphones and computer environments. The university, instrument and grade level were included in the form of defining features. The data related to the professional anxiety levels of the music teacher candidates ($n = 499$) were collected with the Teacher Candidate Anxiety Scale adapted by Saban et al. (2004) after measuring its validity and reliability. The researchers' permission was obtained for the use of the scale.

The scale adapted to Turkish consists of three factors. The sub-dimensions of the scale are named as Self-Centered Anxieties, Task-Centered Anxieties and Student-Centered Anxieties. Following this order, when Cronbach's alpha reliability coefficient is examined, it has been reported by the researchers that the factors exhibit good reliability with values of 0.76, 0.73 and 0.76.

According to the analysis made in this research, when all items are analyzed with Cronbach's alpha reliability coefficient, 0.97. When the factors are examined, the values of the Self-Centered Anxieties sub-dimension are 0.92, the Task-Centered Anxieties sub-dimension is 0.95 and the Student-Centered Anxieties sub-dimension is 0.95. With these values, it was observed that the scale exhibited excellent internal consistency coefficients in music teacher candidates.

3. Findings, Discussion and Results

Three important findings emerged in the study. First of all, the occupational anxiety levels of music teacher candidates are relatively low. Secondly, there is a significant difference between the first and fourth grades, and the level of anxiety increases towards graduation. The third important finding is that there is no significant relationship between occupational anxiety and individual instrument.

It means positive that the occupational anxiety levels of the music teacher candidates are relatively low and it overlaps with other research findings in the field (Köse, 2006; Özen et al., 2013). In this study, although the music teacher candidates display a relatively low level of anxiety, in Deniz and Tican's (2017) studies, the economic and social-centered concerns of music teachers and art teachers were more intense than other teacher candidates; music teacher candidates have shown that they experience student / communication-centered and colleague and parent-centered anxiety more than other teacher candidates.

The second important finding is the difference in the level of occupational anxiety that emerged between the 1st and 4th grades regarding grade level. This finding coincides with the research results of Kurtulmuş and Ayaydın (2010) in terms of teaching music. At the same time, a similar finding was included in other research reports dealing with teacher candidates from different fields (Taşgım, 2008). The fact that 1st graders exhibit lower levels of occupational anxiety compared to pre-service teachers at the graduation stage can be interpreted as they are not yet fully aware of their occupational duties or do not yet fully recognize the areas of responsibility required by the occupational identity of music teaching. Although this increase in anxiety level towards graduation has been determined by research, it is thought that the reasons for this increase should be revealed through exploratory studies.

The third important finding revealed in the study is the determination that there is no difference in the occupational anxiety levels of music teacher candidates who carry out individual instrument training with different instruments, according to their instruments. When the concept of anxiety is considered in the context of music education, it is a phenomenon that has been handled with different aspects and different qualities. This study is important in terms of being the first research in music education to examine the relationship between professional anxiety and instruments. The fact that professional anxieties of music teacher candidates do not differ according to their instruments suggests that their experiences with using instruments in classroom settings may be independent of occupational concerns. In the light of this information, it has emerged that new researches should be conducted to determine the tendency of music teacher candidates to use their instruments in their occupational life and the relationship between these tendencies and occupational anxiety.

ÇALIŞMANIN ETİK İZİNİ

Yapılan bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması gerektiği belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Balıkesir Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Komisyonu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 12.11.2020

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 19928322-302.08.01